

Σαν τα πουλιά του ουρανού

Ενότητα 4 : 4^ο μάθημα

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σαν τα πουλιά του ουρανού

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας ΚΔ

4^ο μάθημα

Ο Ιησούς και η οικολογία

- Πουθενά μέσα στα ευαγγέλια δεν εμφανίζεται ο Ιησούς ως οικολογικά συνειδητοποιημένος
- Λίγες ευαγγελικές περικοπές έχουν σαφώς οικολογικό μήνυμα
- Το όραμα της Βασιλείας δημιουργεί το πλαίσιο για τον ορισμό των σχέσεων ανθρώπου και υπόλοιπης κτίσης

Μτ 6,25-34: συνάφεια

- Η μακροσυνάφεια: επί του Όρους Ομιλία (5,3-7,27)
- Μικροσυνάφεια: μία ενότητα για τη στάση των μελών της Βασιλείας απέναντι στα υλικά αγαθά και στον πλούτο
 - 6,9εξ: η σωστή προσευχή
 - 6,19-21: παρότρυνση να μην συγκεντρώνουν επίγειους θησαυρούς
 - 6,24: Θεός αντί για μαμμωνάς
 - 6,25 εξ: αναπτύσσει περαιτέρω το θέμα της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων και αγαθών

Μτ 6,25-34: μορφή και ιστορία

- Προέρχεται από την Q
- Παράλληλα: Λκ 12,22-31 και ΕυαγΘωμά 36 + εκτενέστερη εκδοχή P.Οxy 655, i, 1-17
- Γλώσσα των παραβολών
- Οι στίχοι με εξαίρεση τον στ. 34 (ανεξάρτητο λόγιο που προστέθηκε αργότερα) : λόγια του ιστορικού Ιησού
- Η σύνθεση έργο του Ματθαίου

Δομή της περικοπής

- Δύο μέρη:
 - α) στ.25-32: «μή μεριμνᾶτε»
 - β) στ.33: «ζητεῖτε»
- Ο στ. 34 λειτουργεί ως συμπέρασμα – ωστόσο ο στ. 33 το αρχικό τέλος της περικοπής
- Τρία ενδιαφέροντα στοιχεία:
 - Οι προστακτικές
 - Η κυρίαρχη θέση του ρ. «μεριμνᾶν»
 - Οι ρητορικές ερωτήσεις που εισάγουν τα υπο-επιχειρήματα του πρώτου μέρους

Ερμηνεία της περικοπής (1)

- Η έννοια της δικαιοσύνης
 - Βασική έννοια στο Μτ
 - Συνδέεται με τη μαθητεία (σωτηρία – αξιοπιστία του Θεού – πρακτική συμπεριφορά)
 - Το παλαιδιαθηκικό υπόβαθρο: η ορθή συμπεριφορά ενός μέλους του λαού του Θεού απέναντι στον Θεό και στα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας
 - Σε σχέση με την εκλογή και τη σωτηρία
 - Η Βασιλεία δεν είναι μία παθητική προσδοκία ή μια πνευματική κατάσταση αλλά μία ενεργητική και συγκεκριμένη αναζήτηση

Ερμηνεία της περικοπής (2)

- Πίστη κι ολιγοπιστία
- Σύνδεση με τη μαθητεία
- Οι μαθητές αντιπροσωπεύουν την εκκλησιαστική κοινότητα
- Τα μέλη της κοινότητας πρέπει να αποφύγουν συμπεριφορές όπως αυτές που περιγράφονται νωρίτερα, γιατί αυτό είναι έλλειψη πίστης

Δικαιοσύνη: σοφιολογία και προφητεία

- Η δικαιοσύνη και η μικρή αξία των υλικών αγαθών απαντούν στα σοφιολογικά και προφητικά κείμενα
- Σοφιολογικό ή προφητικό το υπόβαθρο των λόγων του Ιησού εδώ;
- Πιθανόν οι δύο αυτές παραδόσεις να συνδέονται στα λόγια του Ιησού

Μερικές εξηγητικές παρατηρήσεις

- Τα ρήματα στο στ. 26 αναφέρονται στην καθημερινή χειρωνακτική εργασία των ανδρών
- Τα ουσιαστικά στο στ. 28 έχουν να κάνουν με τον κόσμο των γυναικών
- Αμφισβητούνται οι προτεραιότητες τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών
- Η κύρια προτεραιότητα: η Βασιλεία κι η δικαιοσύνη
- Η δικαιοσύνη η ποιότητα ζωής των ανθρώπων της Βασιλείας του Θεού

Οικο-θεολογικές παρατηρήσεις για την περικοπή

- Τα ρ. στους στ. 26 και 28 θέτουν στο προσκήνιο ως παράδειγμα τα πουλιά και τα κρίνα -> μετριάζεται ο ανθρωποκεντρισμός του κειμένου
- Τα πουλιά και τα κρίνα γίνονται μάρτυρες της ευεργεσίας του Δημιουργού
- Η Δημιουργία εμπλέκεται με κάποιον τρόπο στην έλευση της Βασιλείας του Θεού

Τα οικο-θεολογικά κριτήρια στην περικοπή

- Η αλληλεσύνδεση όλων των δημιουργημάτων
- Η ωραιότητα της δημιουργίας
- Ο αίνος της Δημιουργίας προς τον Δημιουργό Θεό
- Η απελευθέρωση κι αποκατάσταση όλων των όντων
- Τα λόγια του Ιησού εδώ προάγουν το νέο ήθος της δικαιοσύνης απέναντι όχι μόνο στην ανθρωπότητα αλλά και σε ολόκληρη τη δημιουργία

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη. «Οικολογική Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. 4^ο μάθημα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.gr/courses/OCRS359/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Παπατζιλάκη Χριστίνα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

